

GEOGRAFIA ECONOMICĂ

II. GEOGRAFIA INDUSTRIEI

Principii de amplasare a unităților industriale:

- apropiere de materii prime
- amplasare în porturi pentru materii prime din import

1. INDUSTRIA ENERGETICĂ

-hărțile de pe paginile 85 și 87-

I.COMBUSTIBILI -sunt surse *epuizabile*-sunt folosite pentru producerea energiei electrice, în industria siderurgică și industria chimică

1.CĂRBUNE

- a.Turbă** -început de carbonizare
- b.Lignit** -**cărbune energetic** (pt.termocentrale)
  - Baz.Motru-Rovinari** (Pod.Getic) -*cel mai mare*
  - Subcarpații
  - Baz.Barcău
  - Baz.Baraolt-Valea Crișului
- c.Cărbune brun-cărbune energetic** (pt.termocentrale)
  - Baz.Comănești
  - Baz. Munții Apuseni
- d.Huilă** -**cocsificabil** (pt.ind.siderurgică)
  - Baz.Petroșani-cel mai important**
  - Baz.Banatului (Munții Banatului)

2.PETROL-este prelucrat de ind.chimică

- Exploatarea** -Subcarpații (*zona curburii cea mai veche*)
  - Pod.Getic
  - Câmpia Dunării
  - Câmpia de Vest
  - Platforma Mării Negre
- Rafinării** -Ploiești,Brazi,Onești,Oradea,Pitești,Năvodari

3.GAZE NATURALE-sunt prelucrate de ind.chimică și arse în termocentrale

- a.Gaz de sondă** -la un loc cu petrolul
- b.Gaz metan** -*Depr.Colinară a Transilvaniei*

II.SURSE DE ENERGIE INEPUIZABILE

- energia solară
- energia eoliană (a vântului)
- energia apelor geotermale -foarte multe în Câmpia de Vest

III.ENERGIA ELECTRICĂ

1.TERMOCENTRALE

- a.Aproape de cărbune** -**Turceni-cel mai mare-în Baz.Motru**
  - Brazi,Onești,Deva,Oradea
- b.Aproape de gaz metan** -Iernut

2.HIDROCENTRALE

- a. pe Dunăre** -**Porțile de Fier I** -lacul Porțile de Fier
  - Porțile de Fier II -lacul Ostrovul Mare
- b. pe Prut** -Stânca-Costești

V. VAPOARE

- 1.Fluviale
- 2.Maritime

-Tr.Severin, Galați
-Constanța, Mangalia
-Brasov (Ghimbav), București, Bacău

VI. AVIOANE

4. INDUSTRIA CHIMICĂ

Materii prime	Produse	Centre
Sare-Slănic, Tg.Ocna, Praid Ocna Mureș,etc.	<i>Produse clorosodice</i>	Ocna Mureș, Govora, Onești
Azot (nitrogen)	Ingrășăminte chimice	Tg.Mureș, Făgăraș
Petrol, gaze naturale	Produse petro-chimice- <i>cauciuc sintetic</i>	Ploiești, Pitești
Lemn	Celuloză și hârtie	Zărnești, Bușteni
Stuf	Celuloză și hârtie	Brăila
Plante medicinale	Medicamente, cosmetice	București, Iași, Cluj, Brașov
	Vopsele, coloranți	Codlea

5. INDUSTRIA LEMNULUI

- 1.Exploatarea** -conifere -brad -în munți
-molid
-pin
-stejar și fag -în munți și podiș
- 2.Prelucrarea**
- a.Cherestea** -cele mai multe centre în Carpații Orientali din
cauză că sunt cele mai extinse păduri
- b.Prefabricate**
- c.Mobilă**

6. INDUSTRIA MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII

Materii prime	Produse	Centre
Calcar	Ciment, var	Bicaz, Medgidia, Turda
Argilă	Țiglă, cărămidă	
Caolină	Faianță, porțelan	Sighișoara, Mediaș

7. PRELUCRAREA INDUSTRIALĂ A PRODUSELOR AGRICOLE

I.INDUSTRIA TEXTILĂ

Materii prime		Centre
Bumbac (gyapot)	Din import	București, Arad, Sf.Gheorghe
În, cânepă (len, kender)		Gheorgheni
Lână (gyapju)		Brașov, Sibiu
Mătase (selyem)		București

II.INDUSTRIA PIELĂRIEI (încălțăminte,genți,etc.)-București,Cluj,Timișoara,

III.INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Materii prime	Produse	Centre
Cereale (grâu,porumb,etc.)	Produse de panificație	peste tot
Floarea soarelui, soia	Ulei	
Sfecla de zahăr	Zahăr	ex.Bod
Legume,fructe	Conserve diferite	
Cartofi, porumb	Amidon , spirt	
Struguri	Vin	
Orz , hamei	Bere	
Lapte, carne	Produse lactate și carne	peste tot
Apă minerală	Apă minerală îmbuteliată	ex.Bodoc,Biborțeni
Tutun	Țigări	

OBSERVAȚIE : la industria de prelucrare **centrele au importanță mai redusă**, datorită faptului că se desființează și se înființează unități de la o zi la alta.

III. GEOGRAFIA TRANSPORTURILOR

I.TRANSPORT PE USCAT

- 1.Transport feroviar** -8 linii magistrale
- 100 -București-Craiova-Tr.Severin-Timișoara-**Moravița** (Serbia)
  - 200 -București-Ploiești-Brașov-Sibiu-Deva-Arad-**Curtici** (Ungaria)
  - 300 -București-Ploiești-Brașov-Sighișoara-Cluj-Oradea-**Ep,Bihor** (Ungaria)
  - 400 -București-Ploiești-Brașov-Sf.Gh-M.Ciuc-Deda-Dej-B.Mare
  - 500 -București-Ploiești-Buzău-Mărășești-Bacău-Suceava-**Siret** (Ucraina)
  - 600 -București-Ploiești-Buzău-Mărășești-Vaslui-Iași-**Ungheni** (Moldova)
  - 700 -București-Brăila-Galați
  - 800 -București-Fetești-Cernavodă-Constanța-Mangalia
-București-**Giurgiu** (Bulgaria)
- 2.Transport rutier**
- a.Drumuri europene –E**
- E 60** **Borș**-Oradea-Cluj-Tg.Mureș-Brașov-București-Hârșova
Constanța-**Vama Veche**
  - E 70** **Moravița**-Timișoara-Tr.Severin-Craiova-Pitești-Buc.
  - E 85** **Siret**-Suceava-Bacău-Buzău-București-**Giurgiu**
- b.Drumuri naționale-DN** -ex.DN 12 Brașov-Sf.Gh-M.Ciuc
- c.Drumuri județene -DJ**
- Treceri peste Dunăre**
- barajul Porțile de Fier I -rutier
  - Giurgiu -rutier și feroviar
  - Fetești-Cernavodă -rutier și feroviar
  - Hârșova -rutier

II.TRANSPORT AERIAN

- a.Aeroporturi internaționale** -București Otopeni,Constanța,Timișoara
- b.Aeroporturi interne** -București Băneasa,Craiova,Suceava,etc.

III.TRANSPORT NAVAL

- a.Fluvial -pe Dunăre** -porturi fluviale:Tr.Severin,Giurgiu,Călărași
-porturi fluvio-maritime:Brăila,Galați,Tulcea, Sulina
- pe Bega** -Timișoara
- b.Maritim** -Constanța,Mangalia

ÎNTOCMIT

prof.Farkas Istvan

GAZDASÁGI FÖLDRAJZ

IPAR FÖLDRAJZA

Ipri egységek elhelyezésénél figyelembe kell venni több követelményt, mint például

-nyersanyag közelsége

-gyárak építése a kikötőkben, behozott (import) nyersanyag esetében

1. ENERGETIKAI IPAR

-85 és 87 oldalakon levő térképek-

I. FÜTŐANYAGOK -*fogyó* energiaforrások-villamos energia termelésére használják, elégetve hőerőművekben, valamint a vaskohászatban és a vegyiparban

1. SZÉN

- a. **Tőzeg** -kezdetleges elszenesedés-trágyázni használják
- b. **Lignit** -**energetikai szén** (hőerőművekben elégetik)
  - Motru-Rovinari medence -legnagyobb*
  - Szubkárpatok (Subcarpații)
  - Berettyó medence (Bazinul Barcău)
  - Baróti medence és Sepsikőröspatak (Bazinul Baraolt și Valea Crișului)
- c. **Barnaszén** -**energetikai szén** (hőerőművekben elégetik)
  - Comănești medence
  - Erdélyi szigetegység (Munții Apuseni)
- d. **Feketeszén** -**koks** készítésére használják (vaskohászatban)
  - Petrșényi medence-legfontosabb* (Baz.Petroșani)
  - Bánsági hegyek (Munții Banatului)

2. KŐOLAJ-előnyösebb a vegyipari felhasználása

- Kitermelés**
  - Szubkárpatok -*legrégebb a kanyar* (Subcarpații)
  - Géta fennsík (Podișul Getic)
  - Román alföld (Câmpia Română)
  - Nyugati alföld (Câmpia de Vest)
  - Fekete tenger kontinentális talapzata (Platforma continentală a Mării Negre)
- Finomítók**
  - Ploiești, Brazi, Onești, Pitești, Năvodari, Nagyvárad (Oradea)

3. TERMÉSZETES GÁZAK-vegyiparban használják fel és hőerőművekben

- a. **Szondagáz** -együtt a kőolajjal
- b. **Metángáz** -*Erdélyi fennsík* (Podișul Transilvaniei)

II. KIFOGYHATATLAN ENERGIAFORRÁSOK

-napenergia

-szélenergia

-hévizek-főleg a Nyugati alföldön (Câmpia de Vest)

III. VILLAMOS ENERGIA

1. HŐERŐMŰVEK

- a. **Szén közelében**
  - Turceni-legnagyobb-Motru medencében*
  - Brazi, Craiova, Onești, Déva, Nagyvárad (Oradea)
- b. **Metángáz közelében**
  - Radnót (Iernut)

2. VÍZIERŐMŰVEK

a. Dunán

-*Vaskapu I* (Porțilr de Fier I -Vaskapu gyűjtőtó
- Vaskapu II (Porțile de Fier II) -Ostrovi víztároló

b. Pruton

-Stânca-Costești

c. Belvízeken

-*Lotru* -Vidra tó

-Argeș -Vidraru tó

-Beszterce (Bistrița)-Izvorul Muntelui tó

d. Törpevizierőművek

-Beszterce (Bistrița), Argeș, Olt

3. ATOMERŐMŰ

-*Cernavodă*

2. FÉM KOHÁSZAT

I. VASKOHÁSZAT

1. Nyersanyagok

a. Vasérc

-Ruszkahavas (Munții Poiana Ruscă)

-Bánsági hegyek (Munții Banatului)

-Nyugati szigethegység (Munții Apuseni)

b. Mangánérc

-Bánsági hegyek (Munții Banatului)

-Keleti Kárpátok-északi csoport (Carpații Orientali-grupa nordică)

c. Koks (feketeszénből)

-Petrozsényi medence (Depresiunea Petroșani)

-Bánsági hegyek (Munții Banatului)

d. Ócskavas

2. Termékek: öntöttvas, acél, drót, lemezek, csövek

3. Központok

a. Régi- nyersanyag közelében

-Vajdahunyad (Hunedoara),

-Resicabánya (Reșița)

b. Új- kikötőben

-*Galac (legnagyobb)*-Galați

c. Más központok

-Buzău, Roman, Târgoviște

II. SZÍNESFÉM KOHÁSZAT

1. Nyersanyagok

-**réz, ólom, cink**-komplex ércek (együtt a 3)

-**arany, ezüst**

-Keleti Kárpátok-északi csoport (Carpații Orientali-grupa nordică)

-Erdélyi szigethegység (Munții Apuseni)

2. Feldolgozás

-Nagybánya (Baia Mare), Zlatna

3. Bauxit (földpát) kitermelése és feldolgozása

-kitermelés -Erdélyi szigethegység -Királyerdő (Pădurea Craiului)

-import nyersanyag

-feldolgozás első szakasza -*timföld (alumin)*-Nagyvárad (Oradea) és Tulcea

-feldolgozás 2. szakasza -*aluminium* -Slatina

3. GÉPGYÁRTÓIPAR

I. FELSZERELÉSEK

1. Kőolajipari (szondák, finomítók) -Ploiești, Pitești, Târgoviște

2. Bányákban használt felszerelések -Petrozény (Petroșani), Nagybánya (Baia Mare)

3. Electrotechnikai felszerelés -Bukarest (București), Iași, Temesvár (Timișoara), Marosvásárhely (Tg.Mureș)

II. TRAKTOROK ÉS MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

1. Traktorok -Craiova
2. Mezőgazdasági gépek -Bukarest (București)

III. VASÚTI FELSZERELÉS

1. Mozdonyok -Craiova, Bukarest (București)
2. Vagonok -Arad

IV. KÖZÚTI FELSZERELÉS

1. Autóbuszok -Bukarest (București)
2. Személygépkocsik -Pitești, Craiova

V. HAJÓK

1. Folyami -Tr. Severin, Galac (Galați)
2. Tengeri -Konstanca (Constanța), Mangalia

VI. REPÜLŐK

- Brassó Vidombák (Ghimbav), Bukarest (București),
-Bákó (Bacău)

4. VEGYIPAR

Nyersanyagok	Termékek	Központok
Só-Slănic Prahova, Tg. Ocna, Parajd (Praid) stb.	Szódaipari termékek	Govora, Onești
Nitrogén	Műtrágya	Marosvásárhely (Tg. Mureș), Fogaras (Făgăraș)
Kőolaj, földgáz	Petrokémiai termékek (benzin, gázolaj, stb.)	Ploiești, Pitești
Fenyőfa	Celulóz és papír	Zărnești, Bușteni
Nád	Celulóz és papír	Brăila
Gyógynövények	Gyógyszerek, kozmetikai termékek	Bukarest (București) Iași, Kolozsvár (Cluj), Brassó (Brașov)
	Festékek	Feketehalom (Codlea)

5. FAIPAR

- 1. Kitermelés** -fenyőfélék -jegenyefenyő -hegyekben
-lúcfenyő
-erdei fenyő
-tölgy és bükk -hegyekben és fennsíkokon

2. Feldolgozás

- a. Fűrészárú** -legtöbb a Keleti Kárpátokban (Carpații orientali), a sok erdő miatt
- b. Előregyártott elemek**
- c. Bútor**

6. ÉPÍTŐANYAGIPAR

Nyersanyagok	Termékek	Központok
Mész, cement	Mész, cement	Békás (Bicaz), Medgidia, Torda (Turda)
Agyag	Tégla, cserép	
Kaolin	Fajansz, porcelán	Segesvár (Sighișoara)

7. MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK IPARI FELDOLGOZÁSA

I. TEXTILIPAR

Nyersanyagok		Központok
Gyapot	Import nyersanyag	Bukarest (București), Arad, Sepsiszentgyörgy (Sf.Gheorghe)
Len, kender		Gyergyószentmiklós (Gheorgheni)
Gyapju		Brassó (Brașov), Szeben (Sibiu)
Selyem		Bukarest (București)

II. BŐRIPAR (cipő, táska, stb.)-Bukarest (București), Kolozsvár (Cluj), Temesvár (Timișoara)

III. ÉLELMISZERIPAR

Nyersanyagok	Termékek	Központok
Gabonafélék	Pékipari termékek	mindenütt
Napraforgó, szója	Olaj	
Cukorrépa	Cukor	pl. Botfalva (Bod)
Zöldség, gyümölcs	Konzervek	
Krumpli, kukorica	Keményítő, szesz	
Szőlő	Bor	pl. Murfatlar, Odobești,
Árpa, komló	Sör	pl. Csíkszereda (Miercurea Ciuc), Brassó (Brașov)
Tej, hús	Tej-és húsipari termékek	mindenütt
Ásványvíz	Palackozott ásványvíz	pl. Bodok (Bodoc), Bibarcfalva (Biborțeni)
Dohány	Cigaretta	

MEGJEGYZÉS: a feldolgozó ipari központoknak kisebb jelentősége van, tekintettel arra, hogy a jelenlegi időszakban nagyon sok szűnik meg, illetve jön létre, a helyzet napról napra változik

III. SZÁLLÍTÁS FÖLDRAJZA

I. SZÁRAZFÖLDI

1. Vasúti szállítás -8 fő vasútvonal

- 100 -Bukarest (București)-Craiova-Tr.Severin-Temesvár (Timișoara)-**Moravița** -határátkelő Szerbiába
- 200 - Bukarest (București)-Ploiești-Brassó (Brașov)-Szeben (Sibiu)-Déva (Deva)-Arad-**Kürtös (Curtici)** –határátkelő Magyarországra
- 300 - Bukarest (București)-Brassó (Brașov)-Segesvár (Sighișoara)-Kolozsvár (Cluj)-Nagyvárad (Oradea)-**Biharkeresztes (Episcopia Bihor)** határátkelő Magyarországra
- 400 - Bukarest (București)-Ploiești-Brassó (Brașov)-**Sepsiszentgyörgy (Sf.Gheorghe)**-Csíkszereda (Miercurea Ciuc)-Deda-Nagybánya (Baia Mare)
- 500 - Bukarest (București)-Ploiești-Buzău-Măreșești-Bákó (Bacău)-Suceava-**Siret** határátkelő Ukrajnába
- 600 - Bukarest (București)-Ploiești-Buzău-Măreșești-Vaslui-Iași-**Ungheni** határátkelő Moldovába
- 700 - Bukarest (București)-Brăila- Galac (Galați)
- 800 - Bukarest (București)-Fetești-Cernavodă-Konstanca (Constanța)-Mangalia -Bukarest (București)-**Giurgiu** -határátkelő Bulgáriába

2. Országúti szállítás

a. Európai utak –E

- E 60** Magyarország (Ungaria)-Bors (Bors)-Nagyvárad (Oradea)-Kolozsvár (Cluj)-Marosvásárhely (Tg.Mureş)-Brassó (Braşov)- Ploieşti –Hârşova- Konstanca (Constanţa)-Vama Veche-Bulgaria
- E 70** Szerbia (Serbia)-Moraviţa-Temesvár (Timiéoara)-Tr.Severin-Craiova-Piteşti-Bukarest (Bucureşti)
- E 85** Ukrajna (Ucraina)-Siret-Suceava-Bákó (Bacău)-Buzău-Bukarest (Bucureşti)-Giurgiu-Bulgaria

b. Országos rangú utak-DN

- pl.DN 10 –Brassó (Braşov)-Bodzaforduló (Întorsura Buzăului)-Buzău
- DN 11 –Brassó (Braşov)-Kézdivásárhely (Tg.Secuiesc)-Bákó (Bacău)
- DN 12 –Brassó (Braşov)-Sepsiszentgyörgy (Sf.Gheorghe) Csíkszereda (Miercurea Ciuc)

- c. Megyei rangú utak -DJ** -pl.- Sepsiszentgyörgy (Sf.Gheorghe)-Bölon (Belin)-Barót (Baraolt)-Mikóújfalú (Micfalău), **vagy**
-Kézdivásárhely (Tg.Secuiesc)-Bálványos-Szent Anna tó (Lacul Sf.Ana)-Bükszád (Bixad)

Átkelők a Dunán (pe Dunăre)

- gát Vaskapunál (Porţile de Fier)-országúti
- Giurgiu -országút és vasút
- Feteşti-Cernavodă -országút és vasút
- Hârşova -országúti

II. LÉGI SZÁLLÍTÁS

Fontosabb repülőterek

- Otopeni, Băneasa, (Bukarest), Konstanca (Constanţa), Temesvár (Timişoara), Marosvásárhely (Tg.Mureş), Szeben (Sibiu), Craiova, Suceava

III. VÍZI SZÁLLÍTÁS

a. Folyami - a Dunán (pe Dunăre)

- folyami kikötők: Tr.Severin, Giurgiu, Călăraşi
- folyami-tengeri kikötők: Brăila, Galac (Galaţi), Tulcea, Sulina
- a **Bégán** (pe Bega)
- Temesvár (Timişoara)

- b. Tengeri** -Konstanca (Constanţa), Mangalia

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

Farkas István